AŠ DO PŘÍRODY

Aš

Aš do přírody

Vítejte v kraji, kde se setkává historie s krásami přírody! Ašský výběžek nabízí jedinečná místa, která stojí za objevování – od Goethovy skalky, kde si můžete prohlédnout unikátní geologickou formaci, přes nejzápadnější bod České republiky, až po prameny a studánky, které osvěží vaše cesty.

Vydejte se s námi Aš do přírody a poznejte tento výjimečný kout naší země!

Vernéřov
Vernéřovské doly
Minerální pramen v Dolních Pasekách
Pramen Bílý Halštrov
Goethova skalka
Pramen v Doubravě
Papírna Doubrava
Nejzápadnější bod ČR
Na cestě k Trojstátí

Vernéřov

Vernéřov je skutečně malebná vesnička s bohatou historií a krásnou přírodou. Přestože v minulosti byl mnohem větší, jeho současný menší počet obyvatel dodává místu klidnou atmosféru. Je zajímavé, jak historie stále promlouvá skrze památky, jako jsou památník obětem 1. světové války nebo restaurovaný německý hřbitov, které připomínají minulost regionu.

Další pro turisty zajímavá místa jsou Poradní skály nebo tzv. vila Marta. Ta dnes stojí osamocena uprostřed lesa, u turistické cesty do Nebes. Nad bývalým mlýnem se nachází tzv. Petrova studánka, kterou v roce 1912 vybudoval ašský měšťan Gustav Geipel. Ta byla v roce 1994 rekonstruována.

Najdete zde dvě útulny. Jedna je poblíž vernéřovského rybníka a druhá je kousek od vily Marty. Útulny pro turisty jsou jednoduché, dřevěné stavby v přírodě sloužící k odpočinku a ochraně před nepříznivým počasím. Nacházejí se na turistických stezkách v odlehlejších oblastech a nabízejí základní úkryt pro ty, kdo cestují pěšky či na kole.

Vernéřovské doly

Vernéřovské doly jsou přírodní památka u Vernéřova, části města Aš. Chrání odval starého důlního díla s unikátní mineralizací obsahující křemen, amblygonit a živec. Toto ložisko lithných a cínových rud je v České republice výjimečné a řadí se k pegmatitům obohaceným hydrotermálními procesy. V minulosti zde probíhala těžba, ale geologický průzkum v 50. letech byl ukončen kvůli malému rozsahu zrudnění. Podobná ložiska se nacházejí pouze v Portugalsku a na Uralu.

Minerální pramen v Dolních Pasekách

Nachází se v údolí přibližně tři kilometry od Aše na obou březích Bílého Halštrova, v nadmořské výšce 545 metrů. Tento pramen je zmiňován již ve 12. století a v 16. století byl považován za léčebný. Na podnět ašského továrníka Gustava Geipela byl pramen v roce 1870 testován, následně zde byl postaven dřevěný altán. V roce 1930 byl altán přestavěn na zděný pavilon, který zde stojí dodnes. Podle místních pověstí má pramen blahodárný vliv na dlouhověkost a potenci. Je také doporučován při svalovém revmatismu, poruchách látkové výměny a dně. Svým složením je podobný pramenům vyvěrajícím v lázeňském městě Bad Brambach. K vidění zde jsou i jedny z nejstarších hrázděných domů ašského typu.

Pramen Bílý Halštrov

Nachází se přibližně 6 km od města Aše. Vtéká do vodní nádrže Bílý Halštrov poblíž obce Podhradí, dále teče do Doubravy a následně do Německa, kde se mění v řeku Weisse Elster, protéká také lázněmi Bad Elster. Na našem území má tok délku 11,1 km.

V roce 1898 byl na prameni Bílého Halštrova vybudován památník a v 90. letech 20. stol. bylo toto místo upraveno a tím vybudováno odpočinkové místo s lavičkami.

ELSTER-QUELLE

Goethova skalka

Fascinující přírodní úkaz, který je víc než jen chráněný přírodní útvar, známý jako Goethova skalka. Tato lokalita, nacházející se v nejzápadnější části ČR, je zároveň nejzápadnější horolezeckou oblastí v zemi. Skály jsou zajímavé tím, že jsou složené výhradně z čistého křemene. Jsou nejvyšší částí křemenného valu, který tvoří součást pohoří Smrčiny.
Od roku 1972 mají Goethovy skály status přírodní památky, což podtrhuje jejich ekologický a geologický význam. Jejich název je spjat s významnou historickou osobností – Johann Wolfgang von Goethe, slavný německý básník a dramatik, který byl velkým milovníkem krásných výhledů.

Skalní uskupení se skládá z jedenácti masívků a jedné věže, které lemují okraje strže. V kombinaci s bílými skálami, které jsou obklopeny borovým hájem a stojí pod modrou oblohou, vytváří tato lokalita malebný a příjemný vizuální zážitek. Při správném osvětlení a v pravý okamžik tak Goethovy skály dokáží navodit velice příjemnou, slunnou atmosféru, která láká k relaxaci a obdivování přírodní krásy.

Pramen v Doubravě

Minerální pramen, přezdívaný „Pramen století", se nachází v malebné obci Doubrava u Aše, téměř na hranici s Německem. Tento pramen, vyvěrající u potoka Bílý Halštrov, má dlouhou historii a od nepaměti byl oblíbeným místem místních obyvatel. V roce 1972 byl nad vývěrem pramene postaven altán v socialistickém stylu, jehož dominantou jsou charakteristické luxfery.

V roce 2008 podstoupil pramen zkoumání, které odhalilo jeho léčebné účinky. O rok později byl pramen vysvěcen pravoslavným arcibiskupem a metropolitou Kryštofem a přejmenován na „Pramen století". Analýzy ukázaly, že jeho složení je identické s vodou Zeleného pramene v německém lázeňském městě Bad Elster.

Plánovaná revitalizace Doubravy přivede do této oblasti lázeňskou atmosféru a vytvoří příjemné místo pro relaxaci. Pramen se ukazuje jako cenný při léčbě srdečních a oběhových onemocnění, problémů s pohybovým aparátem, nemocí ledvin a močových cest.

Papírna Doubrava

Papír z Aše zažíval v 18. století nebývalý rozmach a stal se vyhledávaným zbožím po celé Evropě. Místní papírny využívaly pokročilý stroj zvaný „holandr", který pocházel z Holandska, a tím přispěly k rozkvětu výroby papíru v tomto regionu. Nicméně po polovině 19. století začala výroba papíru na Ašsku upadat, a po druhé světové válce úplně zanikla.
Rok 2012 přinesl významnou změnu díky úsilí ašské radnice a místních obyvatel. Zdivo a základy původní papírny, které se skrývaly pod náletovým porostem, byly znovu odhaleny. Tento objev umožnil zachování nejen samotných zdí a základů, ale i historických nástrojů, jako jsou koryta, mlecí kameny, kádě, vany a holandr. Návštěvníci mohou nyní tuto historickou lokalitu prozkoumat a obdivovat. Místo bylo také obohaceno o vycházkovou dřevěnou terasu a informační tabule. Papírna se nachází v těsné blízkosti pramene.

Nejzápadnější bod ČR

Nejzápadnější bod České republiky se nachází v bývalém Újezdě v obci Krásná u Aše. K bodu se dostaneme po zelené turistické značce. Česko-německou hranici zde tvoří potok. Bod je označen nejzápadnějším českým hraničním mezníkem z roku 1844. Začíná a končí zde i Stezka Českem. Tato stezka spojuje různé regiony a poskytuje unikátní zážitek z pěší turistiky s různorodými přírodními scenériemi a kulturními zajímavostmi.
V blízkosti nejzápadnějšího bodu byl v roce 2008 vybudován Most Evropy – Most Přátelství, který spojuje Českou republiku a Německo. Vybudoval ho Smrčinský spolek v Aši ve spolupráci s německou stranou.

Na cestě k Trojstátí

Naučná stezka „Na cestě k Trojstátí" vás zavede do nejzápadnější části České republiky, kde můžete objevovat půvabné, členité krajiny a oblasti, kam byl před rokem 1989 vstup zakázán. Tato bývalá hraniční zóna je nyní oblíbená pro turistiku, cyklistiku a další aktivity, včetně geocachingu.
Trasa dlouhá 18 km obsahuje devět zastavení, kde se dozvíte o místních přírodních krásách a historii. Klíčovým bodem je Trojstátí, místo, kde se setkávají hranice Čech, Bavorska a Saska. Na konci stezky nezapomeňte navštívit návštěvní knihu a získat turistické razítko od skřítka Trojmezníčka.
Stezka je přístupná pěšky i na kole a vede po upravených cestách. na každých 4 km jsou připravené přístřešky pro odpočinek. Trasa začíná na Masarykově náměstí v Hranicích, pokračuje přes Trojmezí a Trojstátí a vrací se zpět přes Pastviny a rybník Dolíška. Pokud si chcete cestu zkrátit, můžete vyrazit z osady Trojmezí, kde je možnost zaparkovat.

ČECHY
BÖHMEN
SACHSEN
SASKO

1. vydání, 2025
Knihovna, Muzeum
a Informační centrum Aš,
příspěvková organizace
Hlavní 23
352 01 Aš

Informační centrum Aš

Telefon: +420 777 468 233
Web: www.info-as.cz